

شکل ۲-۲۵ - اره مجموعه‌ای

کنید؛ سپس با توجه به ضخامت قطعه کار موردنظر، صفحه آن را به وسیله ضامن (پیچ خروسک) کنار اره تنظیم کنید. اره را به وسیله ضامن نگه دارنده و کلید اصلی روشن کنید. چنان‌چه عرض برش تا حدود ۲۰ سانتی‌متر باشد، می‌توانید با استن گونیای اره، عمل برش را به طور مستقیم انجام دهید (شکل ۲-۲۶). چنان‌چه عرض برش بیش‌تر از این مقدار باشد می‌توانید از صفحات هادی (صفحات هدایت کننده اره) (شکل ۲-۲۷) یا با استن یک قطعه چوب بلند و صاف در روی صفحه مورد برش به وسیله‌ی گیره‌ی دستی و با تکیه‌دادن صفحه‌ی اره به قطعه چوب عمل برش را انجام دهید. چنان‌چه هیچ‌یک از این وسایل در اختیار نبود، می‌توانید ابتدا به وسیله‌ی خطکش خطی بر روی صفحه کشیده و

شکل ۲-۲۶ - برش به وسیله‌ی گونیای دستگاه

۲-۲-۲- ابزارهای برش برقی و پنوماتیکی دستی
وسایل برشی به صورت برقی و پنوماتیکی نیز وجود دارند که اساس کار آن‌ها همانند وسایل برش دستی است؛ با این تفاوت که قدرت را به وسیله‌ی موتور و سیم پیچی یا هوای فشرده می‌گیرند و عمل بریدن قطعات را انجام می‌دهند (شکل‌های الف، ب، پ ۲-۲۴).

الف - اره چکشی (همه‌کاره) افقی و اره موتوری زنجیری

ب - اره مجموعه‌ای

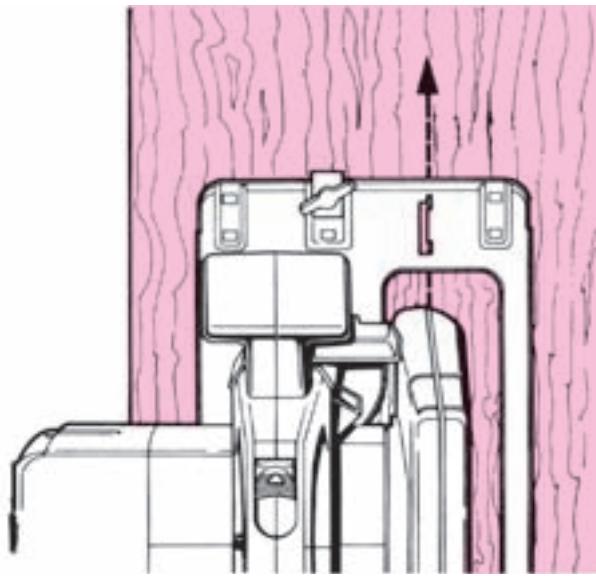
پ - اره عمود بُر

شکل ۲-۲۴

۲-۲-۳- اره مجموعه‌ای، مجموعه‌ای یا گرد برقی و پنوماتیکی : جهت برش‌های مستقیم در قطع تخته‌های بلند و همچنین برش صفحات تخته لایی و تخته خردۀ چوب و مصالح مصنوعی و همچنین برش‌هایی با زوایای مختلف از ۴۵° تا ۹۰° مورد مصرف دارد (شکل ۲-۲۵).
جهت به کار گیری آن ابتدا باید از سالم بودن تیغه و همچنین

از محکم بودن تیغه روی شافت محور دستگاه اطمینان حاصل

با کمک شیار راهنمای تعییه شده روی صفحه‌ی اره عمل برش را مستقیم انجام دهید (شکل ۲-۲۸). چنانچه برش تحت زاویه باشد، همانند برش مستقیم، صفحه‌ی اره را به وسیله‌ی پیچ خروسک و با توجه به نقاله اره، تحت زاویه‌ی مورد نظر تنظیم کنید. می‌توانید برای برشی صاف و تحت زاویه از گونیای دستگاه کمک بگیرید یا به وسیله‌ی صفحه‌ی راهنمای عمل برش تخته یا صفحه موردنظر را انجام دهید. استفاده از قطعه چوب کمکی نیز در این مورد میسر خواهد بود (شکل‌های ۲-۲۹ و ۲-۳۰). چنانچه هیچ یک از وسایل کمکی بالا را در اختیار نداشته‌ید، می‌توانید به وسیله‌ی شیار راهنمای برش و با استفاده از خط رسم شده همانند مرحله‌ی قبل برش را انجام دهید.

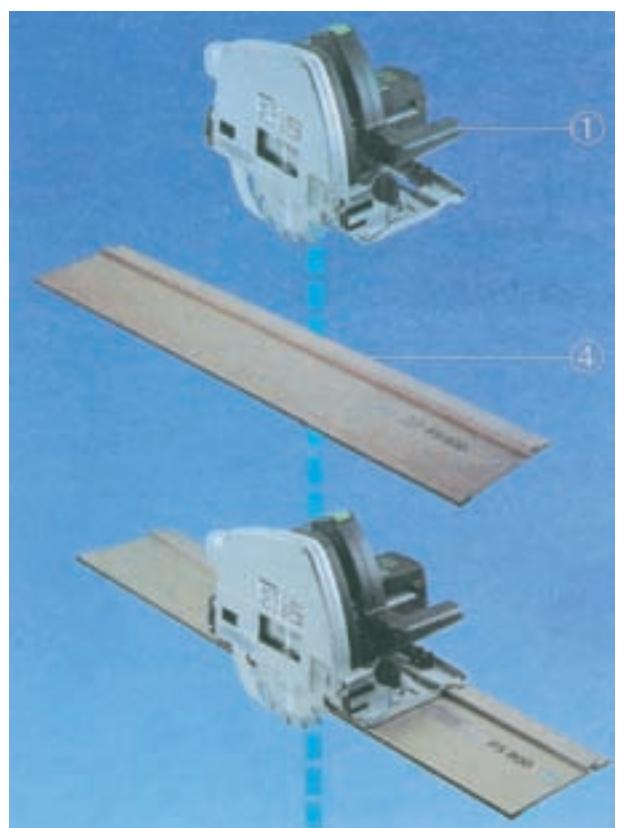
شکل ۲-۲۸—برش با کمک شیار راهنمای

شکل ۲-۲۹—برش تحت زاویه به وسیله‌ی گونیای دستگاه

شکل ۲-۳۰—برش به وسیله‌ی اره مجموعه‌ای به کمک صفحه راهنمای

شکل ۲-۲۷—صفحه هدایت اره

شکل ۲-۳۳— انواع تیغه‌های اره گرد از نظر فاصله دندانه و نوع ساییدگی لبه‌ی الماسه تبعیج جهت برش مواد مختلف

شکل ۲-۳۴— نحوه برش ورق آهن به وسیله‌ی اره‌ی گرد با کمک صفحه‌ی راهنمای

اره‌های مجموعه‌ای پنوماتیکی نیز موجود است که قدرت حرکت را به وسیله‌ی هوای فشرده شده تأمین می‌کند یا قدرت را به وسیله‌ی نیروی برق تأمین و به وسیله‌ی هوای مکنده و به طریقه‌ی پنوماتیک عمل جمع‌آوری پوشال و خاک اره را انجام می‌دهد. اساس کار و نحوه‌ی عمل بریدن در خطوط مستقیم و تحت زاویه همانند کار با اره‌ی مجموعه‌ای برقی است (شکل‌های ۲-۳۱ و ۲-۳۲).

شکل ۲-۳۱— برش در خط مستقیم به وسیله‌ی اره‌ی مجموعه‌ای همراه با مکنده

شکل ۲-۳۲— برش تحت زاویه به وسیله‌ی اره‌ی مجموعه‌ای همراه با مکنده

با استن تیغه‌های مختلف از نظر فاصله دندانه‌های اره و نوع تیغه، می‌توان عمل بریدن مصنوعات و مواد چوبی و غیرچوبی را به وسیله‌ی اره‌ی مجموعه‌ای با کمک گرفتن از صفحه راهنمای گونیا در خط مستقیم یا تحت زاویه انجام داد (شکل‌های ۲-۳۳ و ۲-۳۴).

نکاتی را جهت برش مواد غیر چوبی باید رعایت کنید :

- ۱- سرعت برش زیاد و پیشبرد اره باید کمتر از پیشبرد مواد چوبی باشد.

- ۲- جهت برش مواد غیر چوبی باید از تیغه‌ی مناسب آن مواد استفاده کنید (شکل ۲-۳۳).

۳- حتماً سعی کنید تیغه‌های مورد استفاده کاملاً تمیز و عاری از خرد چوب و مواد زائد باشد. جهت سهولت کار با اره‌های گرد می‌توانید آن‌ها را به میز مخصوص این اره‌ها متصل کنید (شکل ۲-۳۵). و یا میز کار چوبی جهت نصب ازه گرد و زیر آن را بسازید. نمونه‌ای از میز اره گرد دستی با وسایل مربوط را نشان می‌دهد.

۲-۲-۲- ارهی عمودی (چکشی) : این اره جهت برش مواد مختلف مانند چوب، تخته لایی، نوپان، فیبر، آلومینیوم، پلاستیک، آهن و ... با ضخامت کم مصرف دارد که به دو نوع افقی و چکشی عمودی تقسیم می‌شود. نوع افقی آن به نام ارهی همه کاره معروف است (شکل ۲-۳۶). بیشترین مصرف این اره در کارهای قوس‌بری و فرم‌دار است.

جهت کار با این اره ابتدا از سالم بودن و همچنین تیز بودن تیغه و محکم بودن آن در محل مخصوص تیغه مطمئن شوید؛ سپس بسته به نوع ماده‌ی مورد برش، تیغه را نیز انتخاب کنید. به وسیله‌ی این اره هم از لبه‌های قطعه کار و هم در وسط قطعه کار می‌توانید عمل برش را انجام دهید. برای قطعاتی که باید به صورت فرم‌دار بریده شوند، مراحل زیر را انجام دهید:

- ۱- ابتدا طرح مورد نظر را در روی قطعه‌ی کار پیاده کنید.

۲- تیغه‌ی مناسب جنس مورد برش را به دستگاه بیندید.

- ۳- قطعه کار را در روی سطح افقی به وسیله‌ی گیره و پیچ دستی مستقر کنید.

۴- اره را در وضعیت دور مناسب قرار دهید. البته این امر بسته به جنس مواد تفاوت دارد. جهت مواد سخت دور O و I، جهت مواد چوبی مانند تخته‌لایی و نوپان، دور I و II و جهت برش چوب دور III را انتخاب کنید.

شکل ۲-۳۵- نمونه میز کار جهت متصصل کردن ارهی گرد (مجموعه‌ای) دستی
جهت سهولت کار

شکل ۲-۳۶- ارهی عمودی چکشی

شکل ۲-۳۷— کلید تغییر دور در ارهی چکشی

در بعضی از اره‌ها علاوه بر کلید تغییر دور (شکل ۲-۳۷) پیچ دیگری معروف به «گاز» ازه نیز در روی دستگاه تعییه شده است (شکل ۲-۳۸).

۵— اره را روشن کنید.

۶— لبه‌ی آن را در ابتدای قطعه کار در کناره‌ی خط فرم مورد نظر قرار دهید.

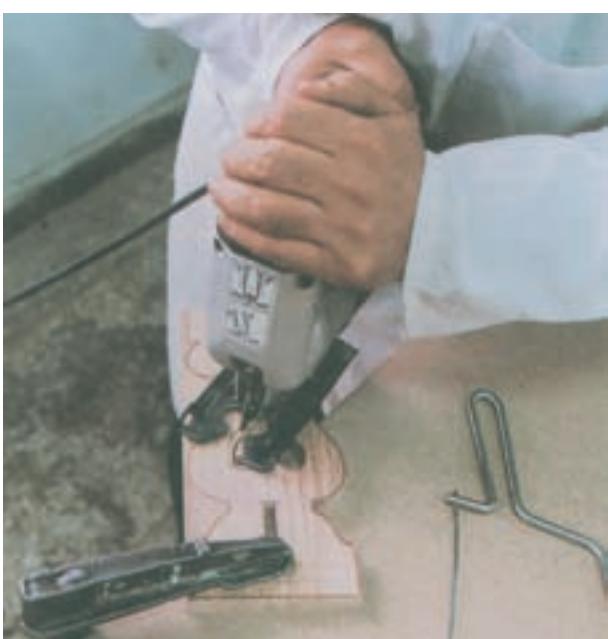
۷— هماهنگ با فرم‌های رسم شده قطعه کار را برش دهید.

۸— چنانچه قطعه‌ای از فرم رسم شده در وسط قطعه کار وجود داشت که باید بریده شود، ابتدا آن را به وسیله‌ی مته‌ای که مناسب با عرض تیغه است سوراخ کنید و تیغه‌ی اره را داخل سوراخ قرار دهید و کف اره را روی سطح قطعه قرار دهید؛ سپس اره را روشن کنید و طبق فرم رسم شده آن قطعه را بریده خارج کنید (شکل ۲-۳۹).

چنانچه وسیله‌ای جهت سوراخ کردن قطعه کار در اختیار نداشته‌ایم، می‌توانیم اره را در روی سر، کج کرده آن را روشن کنید؛ سپس اره را به آرامی به سمت سطح قطعه کار پایین بیاورید و به آرامی داخل قطعه کار وارد کنید تا اره در سطح قطعه کار مستقر شود. حال عمل برش را انجام دهید (شکل ۲-۴۰).

شکل ۲-۳۸— پیچ یا کلید «گاز» اره چکشی از ۱ تا ۶ وضعیت

شکل ۲-۳۹— ارهی چکشی در حال برش فرم مورد نظر

شکل ۲-۴۰— نحوه‌ی بریدن در وسط کار به وسیله‌ی کج کردن اره

شکل ۲-۴۳—شل کردن پیچ آلن کف اره به وسیله‌ی آچار آلن

زاویدار کردن و بستن پیچ آلن

شکل ۲-۴۴—نحوه‌ی تنظیم و زاویدار کردن اره چکشی

اختلاف و تنوع تعویض تیغه در آزادسازی تیغه است:

الف—در مدل‌های قدیمی اره‌های چکشی عمودبُر، آزادکردن یا شل کردن تیغه را می‌توانید به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی آزادکردن عرقه‌هایی بلندتری نسبت به دیگر پیچ‌گوشتی‌ها دارد، انجام دهید؛ بدین ترتیب که پیچ‌گوشتی را از سوراخ بالای تیغه و روی دسته‌ی اره‌چکشی به داخل بدنه وارد سازید و آن را خلاف جهت عقربه‌های ساعت بپیچانید تا تیغه شل شود و سپس تیغه را تعویض کنید (شکل‌های ۲-۴۵ و ۲-۴۶).

جهت برش‌های مستقیم به وسیله‌ی اره چکشی عمودبُر می‌توانید از گونبای مخصوص آن یا صفحه‌ی راهنمای استفاده کنید (شکل ۲-۴۱).

شکل ۲-۴۱—نحوه‌ی برش مستقیم اره چکشی به وسیله‌ی صفحه راهنمای هم‌چنین جهت برش تحت زاویه با اره‌ی چکشی می‌توانید از گونبای آن استفاده کنید (شکل ۲-۴۲).

شکل ۲-۴۲—نحوه‌ی برش تحت زاویه به وسیله‌ی گونبای اره چکشی

جهت این کار ابتدا صفحه‌ی اره‌ی چکشی را به وسیله‌ی آچار آلن تعییه شده روی دستگاه و با استفاده از نقاله‌ی اره به زاویه‌ی موردنظر تنظیم کنید و سپس برش دهید (شکل‌های ۲-۴۳ و ۲-۴۴). با پرگار مخصوص اره‌ی چکشی عمودبُر می‌توانید دوازیری به شعاع‌های مختلف بزنید و برش دهید.

تعویض تیغه‌ی اره‌ی عمودبُر چکشی روش‌های گوناگونی دارد، اما اساس کار به یک صورت است؛ یعنی با پیچاندن تیغه و کشیدن تیغه اره به سمت پایین، تیغه از محل خود خارج می‌شود و به همین صورت نیز تیغه‌ی جدیدی روی دستگاه سوار می‌شود.

شکل ۲-۴۷— نحوه تعبیض تیغه در مدل‌های جدید اره‌چکشی عمود بُر

شکل ۲-۴۸— نمونه‌ای از اره‌های چکشی عمود بُر مدل جدید

شکل ۲-۴۵— بازکردن تیغه به وسیله‌ی آجار آلن

شکل ۲-۴۶— نحوه کار با آچار آلن و آزادسازی تیغه در اره چکشی عمود بُر

شکل ۲-۴۹— نحوه آزادسازی تیغه به وسیله‌ی زبانه‌ی روی دستگاه

ب— در برخی از مدل‌های جدید می‌توانید تیغه را به وسیله‌ی دگمه‌ای با فشاردادن قسمت نارنجی رنگ آن و کشیدن بدنه‌ی سیاه رنگ به سمت بالا و گردش و قفل کردن بدنه‌ی دگمه، شل و تعویض کنید (شکل ۲-۴۷).

پ— در بعضی از مدل‌های دیگر با کشیدن زبانه‌ای به سمت بالا و چرخاندن همان زبانه می‌توانید عمل شل کردن و آزادسازی تیغه را انجام داده تیغه را تعویض کنید (شکل‌های ۲-۴۸ و ۲-۴۹).

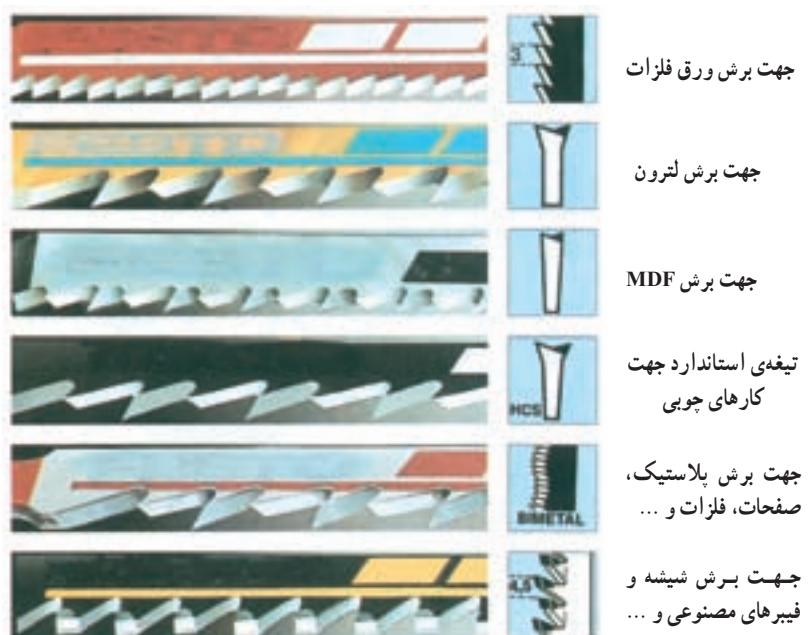

شکل ۲-۵۱- نمونه‌ای از ارهی چکشی همراه با مکندهی خاکه اره

با تعویض تیغه‌ی ارهی چکشی عمودی و بستن تیغه‌ی مناسب می‌توانید مصنوعات و مواد چوبی و غیرچوبی را برش دهید (شکل ۲-۵۲).

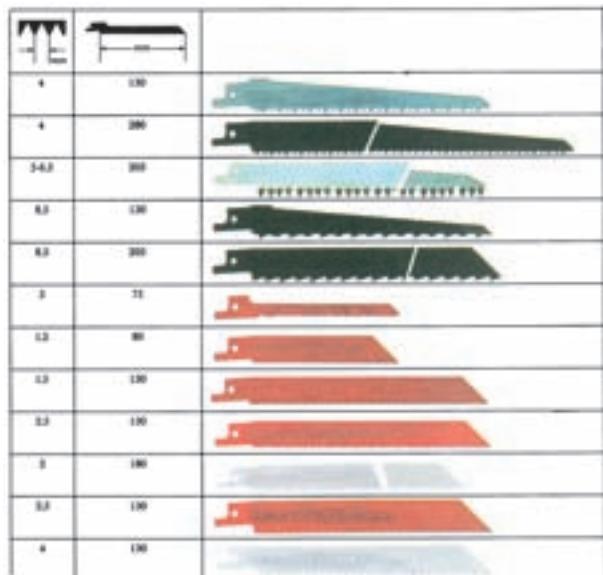
شکل ۲-۵۰- ارهی چکشی پنوماتیکی

شکل ۲-۵۲- چند نمونه از تیغه‌های اره چکشی عمودی جهت برش مواد مختلف

شکل ۵۳-۲- استفاده از قطعه هدایت تیغه در اره چکشی عمود بُر

شکل ۵۴-۲- حند نمونه از تیغه های اردهی حکشی افقی (همه کاره)

اگر می خواهید برشی صاف و خوب بهوسیله ای اره چکشی
کمودریت داشته باشید :

- ۱- همیشه از تیغه‌ی مناسب و تیز استفاده کنید.
  - ۲- همیشه در موقع کار کف ارده را به سطح کار کاملاً پوشانید.
  - ۳- مقدار دور ارده را متناسب با ضخامت و جنس قطعه کار انتخاب کنید.
  - ۴- همیشه از قطعه هدایت تیغه در ارده چکشی استفاده کنید (شکاف ۵۳-۲).

اره افقی بر چکشی (همه کاره)^۱ : اردهای چکشی افقی
نیز وجود دارند که بیشتر جهت قطع سرشاخه‌های درخت و قطع
گرد کاتین و درختان کم قطر از آن‌ها استفاده می‌شود.
اساس کار این اره همانند اره چکشی عمودی است؛ با این
تفاوت که :

الف - تیغه‌های ارهی چکشی عمودی کوتاه‌تر از تیغه‌های ارهی چکشی افقی یا همه کاره است (شکل ۵۴-۲).

ب - از ارهی چکشی عمودی‌تر تنها می‌توانید جهت برش مواد چوبی و غیر چوبی استفاده کنید، اما از ارهی چکشی افقی بر باستن وسایل و ابزارهای مختلف می‌توانید کار سوهان کاری و بشکاری، و ...، را انجام دهد (شکل‌های ۵۵-۲ و ۵۶-۲).

شکل ۵۶-۲- سوهان کاری جا قفل درب چوبی بهوسیله‌ی ارهی همه کاره

شکل ۲-۵۵ - وسایل جنبی ارهی چکشی همه کاره جهت کارهای متونه غیر از ارهکاری

شکل ۲-۵۷—استفاده از ارهی همه کاره جهت قطع اضافات مصالح هم سطح قطعه‌ی کار

شکل ۲-۵۸—بریدن پلاستیک (مواد پلاستیکی) به وسیله‌ی ارهی چکشی افقی (همه کاره)

شکل ۲-۵۹—برش تیرها به وسیله‌ی ارهی چکشی افقی بر (همه کاره)

پ—از ارهی چکشی عمودی بر در گوشه‌های کار کمتر می‌توانید استفاده کنید، اما از ارهی چکشی افقی یا همه کاره می‌توانید در گوشه‌های کار و هم‌چنین با استفاده از تیغه‌ی اره مناسب جهت برش قطعات اضافی از دیوار درآمده، مانند لوله آب یا قطعه‌های اضافی هم سطح دیوار استفاده کنید (شکل ۲-۵۷).

ت—به طور کلی توانایی و قدرت برش در ارههای چکشی افقی بر بالاتر از ارههای چکشی عمودی است. در شکل ۲-۵۸ بریدن قطعه‌هایی از پلاستیک به وسیله‌ی اره چکشی افقی بر (همه کاره) دیده می‌شود.

هم‌چنین توانایی برش مواد چوبی به وسیله‌ی ارهی چکشی افقی بر (همه کاره) تا ضخامت ۲۰ سانتی‌متر است؛ در صورتی که ضخامت نهایی برش در ارههای چکشی عمودی بر ۶ سانتی‌متر است (شکل ۲-۵۹).

تعویض تیغه‌ی ارهی چکشی افقی بر را به وسیله‌ی پیچ‌گوشتی و از سوراخ تعییه شده در قسمت جلوی اره در بالای تیغه می‌توانید انجام دهید.

حال می‌توانید به وسیله‌ی این اردها قطعاتی را برش داده آماده‌ی کار کنید، اما به خاطر داشته باشید که کار با اردهای برقی را حتماً زیر نظر مری خود انجام دهید.

۲-۳- برشکاری مواد مصنوعی
جهت برش مواد مصنوعی نظیر پلاستیک و شیشه می‌توانید از اردهای چکشی و اردهی گرد با تعویض تیغه و بستن تیغه‌های مخصوص این مواد که از نظر چپ و راست و طول دندانه معمولاً کوتاه‌تر از اردهای چوب بر است، استفاده کنید.
باید توجه داشته باشید که هر چه جنس مواد سخت‌تر باشد، سرعت برش و پیشبرد کار باید کم‌تر شود.

جهت برش این گونه صفحات با اردهای برقی، باید توجه داشته باشید که اگر با اردهی چکشی عمودی‌ر اقدام به برش کنید، سرعت (دور) ارde باید در وضعیت I یا II باشد تا سطحی صاف و برشی خوب داشته باشیم. برای برش ورق فرمیکا با اردهی چکشی باید صفحه را در بین دو قطعه صفحه‌ی بی‌صرف قرار دهید و سپس آن را برش دهید تا لبه‌های صفحه خُرد نشود. چنان‌چه با اردهی گرد این عمل را انجام می‌دهید، باید مقدار بیرون‌زدگی ارde از صفحه حدود نیم سانتی‌متر باشد. البته تا حد امکان، جهت برش صفحات از تیغه‌های الماسه استفاده کنید.

۴- چپ و راست و تیزکردن دندنه اردها
برای این که ارde عمل بریدن چوب و مواد دیگر را به خوبی بتواند انجام دهد، باید ضخامت برش کمی بیش‌تر از ضخامت تیغه‌ی ارde باشد. این عمل را به وسیله‌ی چپ و راست‌کردن دندنه اردها انجام می‌دهند.

۱- چپ و راست‌کردن دندنه‌های ارde : عمل
چپ و راست‌کردن دندانه به معنی این است که دندنه‌های ارde یکی به چپ و دیگری را به راست مایل کنند. این کار با وسیله‌ای به نام چپ و راست‌کن انجام می‌گیرد. چپ و راست‌کن ارde دو نوع است : ۱- آهن چپ و راست‌کن، ۲- انبر چپ و راست‌کن.

۲-۳- ارde موتوری^۱ : از این اردها بیش‌تر در بریدن درختان سرپا و قطع تندهای قطعه‌ی طور کلی بریدن قطعات سنگین در جنگل استفاده می‌کنند (شکل ۲-۶۰). برای به کار گیری این اردها ابتدا به برقی بودن یا بنزینی (سوخت‌دار) بودن آن توجه کرده و سپس ارde را روشن کنید. چنان‌چه ارde از نوع بنزینی بود، با کشیدن طناب روشن کننده ارde می‌توانید موتور آن را روشن کنید؛ سپس با یک دست دسته‌ی قسمت عقب ارde را گرفته با دست دیگر دسته‌ی بالای ارde را در دست بگیرید.

شکل ۲-۶۰- ارde موتوری

ارde را بلند کرده به تنہ‌ی درخت یا قطعه‌ی مورد نظر تزدیک کنید؛ سپس به آرامی تیغه‌ی آن را به داخل قطعه (تنه‌ی درخت) وارد کنید و بگذارید ارde به داخل چوب نفوذ کرده چنگک ارde به تنہ درخت یا چوب گیر کند. دوباره عمل برش را ادامه دهید تا این که تنہ قطع شود. البته باید به خاطر داشته باشید که کار با ارde موتوری خطرناک‌تر از کار با وسایل دیگر است و بریدن تنہ‌ی درخت به وسیله‌ی ارde موتوری باید همراه با تجربه کار با ارde باشد (شکل ۲-۶۱).

شکل ۲-۶۱- بریدن تنہ‌ی درخت سرپا به وسیله‌ی ارde موتوری

شکل ۲-۶۲—آهن چپ و راست کن دندانه ای اره

شکل ۲-۶۳—بستن تنگ همراه اره به گرده ای رومیزی

شکل ۲-۶۴—بستن چپ و راست کن اره

شکل ۲-۶۵—قسمت های مختلف انبر چپ و راست کن

□ آهن چپ و راست کن : (شکل ۲-۶۲)

برای چپ و راست کردن دندانه های اره به وسیله ای آهن چپ و راست گن، ابتدا اره را داخل تنگ اره قرار دهید؛ به طوری که دندانه های اره حدود نیم سانتی متر بیرون از تنگ قرار گیرد. باید توجه داشته باشید که دندانه های اره را رو به بالا خارج از تنگ اره قرار دهید.

سپس تنگ اره را به همراه اره بین دو فک گیره ای رومیزی قرار دهید و گیره را محکم کنید (شکل ۲-۶۳). ضخامت تیغه ای اره را با شکاف های آهن چپ و راست گن آزمایش و شکاف متناسب با ضخامت اره را انتخاب کنید. عمل چپ و راست کن شروع کنید را از اولین دندانه اره به وسیله ای آهن چپ و راست گن شروع کنید و دندانه ها را از نصف یکی به راست و دیگری به چپ مایل کنید. البته لازمه ای این عمل تجربه و تمرین زیاد است.

□ انبر چپ و راست گن : (شکل های ۲-۶۴ و ۲-۶۵)

چپ و راست کردن دندانه های اره با انبر چپ و راست گن آسان تر از نوع قبلی است و تمام دندانه های اره به یک میزان چپ و راست می شوند. پیچ هایی در روی انبر چپ و راست گن جهت تنظیم عمق و مقدار فشار خم کردن دندانه موجود است. به وسیله ای پیچ تنظیم، عمق (ارتفاع دندانه برای چپ و راست) چپ و راست را تنظیم کنید. این عمق باید $\frac{1}{3}$ طول دندانه ای اره باشد. به وسیله ای پیچ تنظیم دیگر، عرض چپ و راست را تنظیم کنید. این مقدار باید متناسب با نوع اره و نوع برش اره در صفحات باشد.

هر چه عرض چپ و راست کمتر باشد، برش اره نیز ظرف تر خواهد بود. پس از تنظیم این دو پیچ، اره را در حالی که دندانه های آن به طرف خودتان باشد، با یک دست و انبر را با دست دیگر بگیرید و دندانه تیغه ای اره را یک در میان ابتدا به پایین خم کنید. توجه داشته باشید که انبر چپ و راست گن باید موازی با زاویه ای دندانه های اره در روی تیغه قرار داشته باشد.

شکل ۲-۶۶— خم کردن یک طرف دندانه اره به صورت یک در میان

پس از این کار اره را برگردانده دندانه های خم نشده را یکی در میان به سمت پایین خم کنید (شکل های ۲-۶۶ و ۲-۶۷).

باید توجه داشته باشید که مقدار چپ و راست اره با توجه به نوع برشی است که از آن انتظار می رود؛ به طوری که برای کارهای طریف، چپ و راست اره کمتر و بالعکس برای کارهای خشن و برش های مربوط، مقدار چپ و راست بیشتر است.

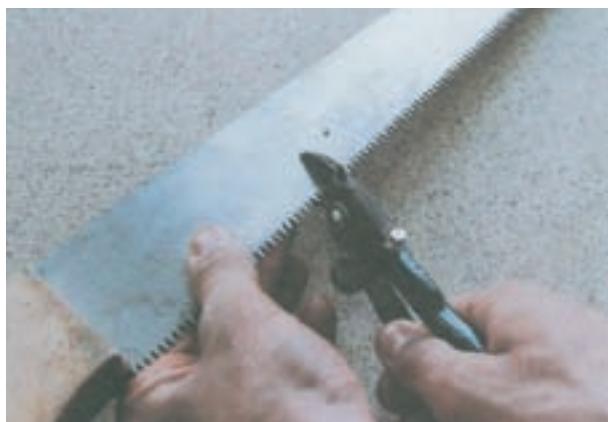
۲-۴-۲— تیز کردن اره : برای این که عمل برش به خوبی انجام گیرد، باید اره ها را پس از چپ و راست کردن، با وسائل مربوط تیز کنید.

تیز کردن دندانه های اره با توجه به زاویه های دندانه های اره و

نوع اره به وسیله هی سوهان سه پهلو یا کار دی انجام می گیرد.^۱

پس از انتخاب سوهان مناسب، اره را داخل تنگ اره قرار دهید و آن را در گیره میز کار محکم کنید. عمل سوهان زدن دندانه ای اره باید خلاف جهت برش اره انجام گیرد. این کار باعث می شود که ابتدا سینه هی دندانه ساییده شود که پلیسه ایجاد شده در پشت دندانه در مرحله دوم سوهان کاری و در سوهان زدن دندانه بعدی گرفته می شود.

سوهان را در دست بگیرید و داخل اولین دندانه قرار دهید (شکل ۲-۶۸). نحوه قرار گیری سوهان در دندانه به این صورت است که سطح سوهان کاملاً به پشت یک دندانه و سینه هی دندانه بعدی اره می چسبد (شکل ۲-۶۹).

شکل ۲-۶۷— برگرداندن و خم کردن دندانه های خم نشده

شکل ۲-۶۸— نحوه به دست گیری سوهان در تیز کردن اره ها

شکل ۲-۶۹— قرار گیری سوهان در بین دندانها

۱— در بعض سوهان کاری با انواع سوهان ها آشنا خواهید شد.

نکات مهم هنگام تیزکردن اره:

- زاویه‌ی قرارگیری سوهان نسبت به نوع برش اره‌ها متفاوت است؛ یعنی زاویه‌ی قرارگیری سوهان برای تیزکردن اره‌های برش طولی به صورت قائمه 90° (شکل ۲-۷۰) و برای اره‌های برشی عرضی این زاویه حدود 65° تا 75° خواهد بود (شکل ۲-۷۱).

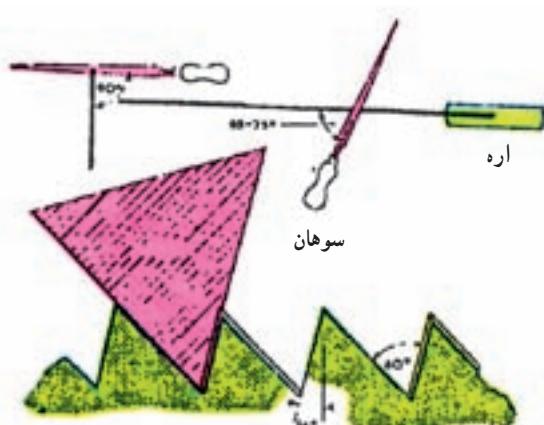
- سوهان را باید کاملاً در پشت دندانه اره مستقر کنید تا سینه و پشت دندانه‌ی اره را سوهان کند.

- هنگام سوهان کاری دقت کنید که سوهان در داخل دندانه کاملاً جا افتاده باشد (شکل ۲-۷۲).

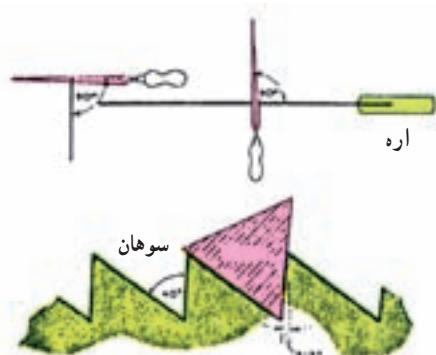
- جهت حرکت سوهان برای تیزکردن تیغه‌ها باید خلاف جهت برش اره باشد.

- تمامی دندانه‌های اره را باید به یک میزان تیز کنید (سوهان کنید).

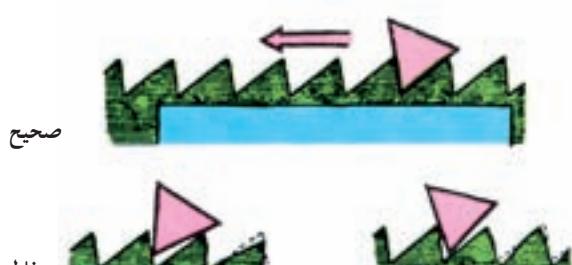
- برخی از دندانه‌ی اره‌ها در اثر برخورد با اجسام سخت می‌شکند یا لبه‌ی تیز آن‌ها گرد می‌شود. قبل از تیزکردن اره باید ابتدا دندانه‌ها را به وسیله‌ی سوهانی تخت کاملاً سوهان کرده در یک خط قرار دهید؛ سپس عمل تیزکردن را برای تمام دندانه‌ها به یک میزان انجام دهید (شکل ۲-۷۳).

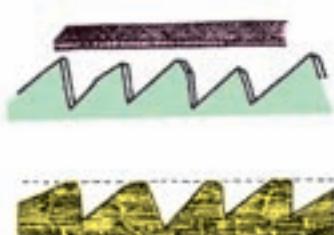
شکل ۲-۷۰- زاویه قرارگیری سوهان برای اره‌های برش طولی

شکل ۲-۷۱- زاویه قرارگیری سوهان برای اره‌های برش عرضی

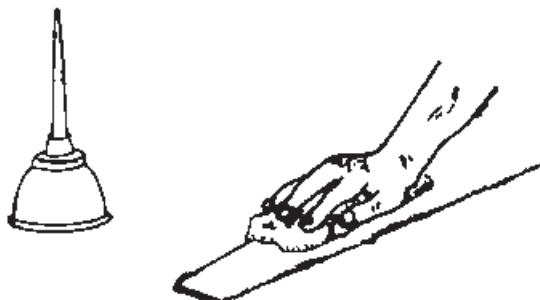

شکل ۲-۷۲

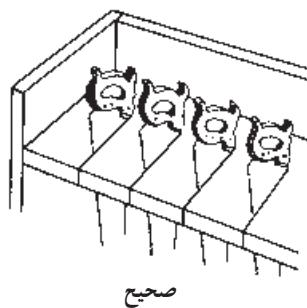
شکل ۲-۷۳- سوهان کردن و در یک خط قراردادن دندانه‌های خراب

- ب - هنگام چپ و راست کردن اردها دندانه‌های آنها را یکسان و یکنواخت چپ و راست کنید.
- پ - در موقع کار جهت سهولت عمل برش سطح اردها را با مخلوط نفت و کمی روغن آغشته کنید.
- ت - پس از هر برش کاری، اردها را با پارچه‌ی آغشته به روغن یا نفت پاک کنید (شکل ۲-۷۶).

شکل ۲-۷۶ - آغشته کردن سطح اردها با نفت

- ث - پس از انجام کار با اردهای دستی آنها را به صورتی نگهداری کنید که با وسایل فلزی دیگر برخورد نداشته باشند (شکل ۲-۷۷).
- ج - تیغه‌ی اردهی کمان را در پایان کار باز کنید.

شکل ۲-۷۷ - نگهداری اردها

- تیغه‌ی اردهای گرد و اردهای عمودبُر را نیز می‌توانید به وسیله‌ی سوهان با دستگاه‌های تیزکننده تیز کنید (شکل ۲-۷۴).

شکل ۲-۷۴ - تیزکردن تیغه‌ی ارده چکشی

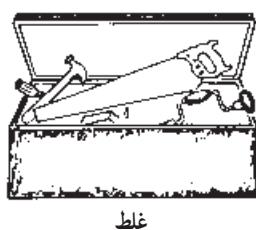
تیزکردن تیغه‌های ارده موتوری نیز به وسیله‌ی سوهان سه‌پهلوی که در محمل مخصوصی مستقر شده باشد، میسر خواهد بود (شکل ۲-۷۵).

شکل ۲-۷۵ - تیزکردن تیغه‌ی ارده موتوری به وسیله‌ی سوهان مخصوص

۲-۵ - سرویس و نگهداری اردهای دستی، برقی، پنوماتیکی

- ۲-۵-۱ - اردهای دستی :** جهت محافظت و آماده به کار نگاهداشتن اردهای دستی به نکات زیر توجه کنید :
- الف - هنگام بریدن** باید دقت کنید که ارde با میخ یا اشیاء فلزی و سخت برخورد نکند.

شکل ۲-۷۷ - نگهداری اردها

آنها اطمینان حاصل کنید.

پ - پس از هر روز کاری، اردها را به وسیله‌ی پمپ باد،
بادگیری کنید تا از گرد و غبار در امان باشند.

ت - در موقع کار با وسایل برقی به صدای آنها توجه داشته باشید و صدای ارده‌ی سالم را تشخیص دهید.

ث - هر چند وقت یک بار وسایل را از لحاظ زغال داشتن روتور آنها بازرسی کنید.

ج - هر چند وقت یک بار قسمت‌های متحرک را روغن کاری و اگر احتیاج به گریس کاری داشت، گریس کاری کنید.

چ - همیشه اردها را جهت کار مشخص شده‌ی همان نوع ارده مصرف کنید.

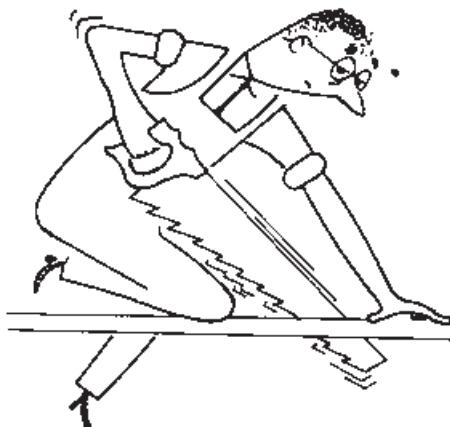
ح - در موقع کار به اردهای برقی توجه داشته باشید که بدن شما در معرض اصابت به تیغه‌ی ارده نباشد.

خ - در هنگام بریدن قطعات چوبی توجه داشته باشید که تیغه‌ی اردها، به خصوص اردهای دارای تیغه‌های الماسه به وسایل فلزی و اجسام سخت برخورد نکند.

د - جهت سرویس کاری اردهای برقی شخصاًً اقدام نکنید.
این کار را حتماً زیر نظر مری خود انجام دهید.

ذ - تیغه‌های اردهای برقی و پنوماتیکی را به گونه‌ای نگه‌داری کنید که در معرض برخورد با فلزات نباشند.

ج - در موقع کار با اردهای دستی توجه داشته باشید که بدن شما در معرض برخورد با دندانه‌ای ارده نباشد (شکل ۲-۷۸).

شکل ۲-۷۸ - بدن نبایستی در معرض برخورد با تیغه باشد.

۲-۵-۲ - سرویس اردهای برقی و پنوماتیکی:
جهت نگهداری و آماده به کار نگاهداشتن اردهای برقی و پنوماتیکی به نکات زیر توجه کنید :

الف - قبل از به کارگیری اردها از سالم بودن سیم برق آنها اطمینان حاصل کنید.

ب - قبل از به کارگیری اردها از سالم و تیزبودن تیغه‌ی

آزمون پایان فصل دوم

- ۱- چپ و راست اره در چه مقدار از طول دندانه و به چه منظوری انجام می‌گیرد؟
- ۲- زاویه‌ی قرارگیری سوهان به منظور تیزکردن دندانه‌های اره در برش طولی و عرضی به ترتیب چند درجه است؟
- ۳- هنگام تیزکردن دندانه اره با سوهان، چه نکاتی باید مورد توجه قرار گیرد؟
- ۴- حداقل شش مورد از نکات حفاظتی در به کارگیری اره‌های دستی و برقی را ذکر کنید.
- ۵- چهار نمونه از اره‌های دستی را نام برده موارد استفاده هر یک را به اختصار شرح دهید.
- ۶- هنگام به کارگیری اره‌های برقی و پنوماتیکی، چه مواردی باید کنترل شود؟
- ۷- مکانیسم عمل اره‌های دستی، برقی و پنوماتیکی را به اختصار شرح دهید.
- ۸- معیارهای انتخاب تیغه در کار با اره‌های عمودبر برقی و پنوماتیکی کدام‌اند؟
- ۹- هنگام کار با اره‌های گرد برقی جهت برش مواد غیرچوبی چه نکاتی باید مورد توجه قرار گیرند؟
- ۱۰- به منظور برش صفحات چوبی (فرآورده‌های چوبی) چه تدابیری باید صورت گیرد؟